

## ОСОБЛИВОСТІ СПОЛУЧНИКІВ ПРОТИСТАВЛЕННЯ В ЯПОНСЬКІЙ МОВІ

Стратілат Ю.В.

*Київський національний лінгвістичний університет*

Одним із часто вживаних видів сполучників (接続詞) в японській мові є протиставні, або зворотного зв'язку (逆説的接続詞). Їх в японській мові є досить велика кількість, а тому суттєвою проблемою є вміння їх правильно використовувати у відповідності з ситуацією. Зараз ми розглянемо особливості цих сполучників: їх схожість та відмінність між собою.

Відповідно до роботи Ішігуро Кея (2008), ми можемо розділити сполучники протиставлення на しかし та ところが系. До перших відносяться ті, в яких наслідок суперечить очікуванням. До таких відносяться насамперед "しかし", а також "だが", "でも", "それでも", "ただ", "ですが", "けど", "けれども", "だけど", "とはいえ", "とはいもの", "そうはいもの". Як ми бачимо, різноманіття дуже велике і в ньому досить легко заплутатись, тому давайте розбиратися у їх відтінках та різницях.

"しかし" підкреслює розбіжність між попереднім і наступним контекстами, являється найбільш вживаним сполучником протиставлення у наукових текстах. Також часто вживається в діловому мовленні та під час виступів. На письмі має підходящий аналог "しかしながら". Наприклад: "彼女は美しくて勉強もできる。しかし、性格があまりよくない。" – "Вона прекрасна та розумна. Однак характер в неї поганий."

"だが" вказує на те, що наступний контекст не розширяє попередній контекст. Є дуже схожим до しかし, однак не так часто вживається у мовленні, де може замінятися на "ですが" та "けれど". Наприклад: "彼女はダイエットした。だが、ちっとも痩せなかったそうだ。" – "Вона сиділа на дієті. Однак зовсім не схудла."

"でも" та "それでも" використовується під час виправдання або контраргументації вищезазначених питань. Схоже за значенням на "にもかかわらず", але більш широко вживане і може зустрітись як в мовленні, так і на письмі. Наприклад: "頑張った。でも負けた。" – "Я старався. Але програв."

"ただ" та "ただし" використовується, по відношенню до сказаного раніше, додається нова умова, або призупиняється її частина.

"だけれども" використовується, коли говориться щось, що суперечить сказаному раніше, або тому, що є очевидним в його контексті. В мовленні частіше всього вживається синонім "だけど", а на письмі може замінятися на "け

れども". – Наприклад: "アカギのスーツはかなりやすい。けれども、あまり丈夫ではない。" – "Костюми фірми Акагі дешеві. Але не дуже міцні."

"とというのは" та "そうというのは" наводить зміст того, що суперечить сказаному раніше. Має також синонім "とはいえ", який використовується лише на письмі, в той час як попередні можна зустріти як і тексті, так і в мовленні. "近いとは言うものの、歩いて三〇分はかかる。" – "Сказав, що близько, а шлях займає аж 30 хвилин пішки."

До других, ところが系, відносяться ті сполучники, що додають до протиставлення відчуття подиву, здивування. До них належать: "ところが","にもかかわらず","それなのに","なのに","そのくせ", які ми розглянемо трохи нижче. Ця група менша за обсягом за попередню, але теж має свої розбіжності.

"ところが" використовується для зворотного зв'язку, виражаючи несподіване розширення попереднього контексту. Наприклад, "評判はあまりよくなかったんだ。ところが見ると聞くとでは大違이었다よ。" – "В неї не дуже хороша слава. Однак, коли я її побачив, це зовсім відрізнялось від того, що я чув раніше."

"にもかかわらず" та "それにもかかわらず" вживається, коли враховуючи попередній контекст, є логічний, природний наслідок, який відрізняється від реального. Наприклад: "雨が激しくなった。其れにも拘わらず試合は続行された" – "Він йшов сильний дощ. Тим не менше, матч продовжився". Синонімічний до таких сполучників як "それなのに" та "しかし".

"それなのに" та "なのに" використовується у випадку, коли подальший контекст містить, неприйнятні, для того, хто пише, речі. Наприклад: "それなのに数人の子供が海で泳いでいました。" – "Проте кілька дітей плавали в морі."

"そのくせ" вживається, коли ми до вищесказаного, приводимо те, що суперечить йому. Наприклад: "彼は酒は悪いと言うが、そのくせ好きだ。" – "Він говорить, що алкоголь – це погано, але при цьому любить випити".

Звичайно ми розглянули не всі сполучники протиставлення, а лише основні із них, що частіше всього можуть зустрітися. А також залишилось багато різних нюансів, аспектів, спільних та відмінних рис, що присутні в них. Розглядаючи все це, можна і далі поглиблюватися у цю неймовірно цікаву тему, наповнену протиріччями та контекстуальностями.

## ЛІТЕРАТУРА

1. 石黒 圭. 文章は接続詞で決まる / 圭 石黒. – 東京都: 光文社, 2008. – 256 с.
2. デジタル大辞泉. 国語 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://dictionary.goo.ne.jp/>.
3. 逆接続詞の繰り返し使用に 関するコーパス調査 / 裕. 渡辺, 玲. 関, 晴. 酒井, 琦. 陳. // 日本語 / 日本語教育研究会 (編)、ココ出版. – 2017. – №8. – С. 139–150.